

Цифрові інструменти для відновлення економіки України після повномасштабного вторгнення

Україна останні два роки активно цифровізувалась. І в деяких напрямках випереджала світові високотехнологічні держави. Було зроблено чимало, що значною мірою сьогодні дозволяє країні вести успішну боротьбу у цифровому просторі та інформаційному фронті.

Чому це сьогодні важливо? Країні буде необхідно відновлювати економіку, відбудувати промисловість, а на це потрібно роки.

Натомість сектор ІТ навіть у воєнний час продемонстрував свою стійкість до стресових ситуацій. Галузь продовжує виконувати контракти, експортувати свої послуги, забезпечувати валютні надходження і підтримувати економіку. Стратегія розвитку ІТ-галузі у післявоєнний час наразі активно розробляється разом з індустрією. Важливо максимально враховувати усі потреби галузі[1]. Не маючи жодних сумнівів, що війна закінчиться і всі громадяни стануть до відбудови країни. Ресурс та потужності для цього накопичуються вже сьогодні: чи-то «Starlink» у віддалених селах, чи-то консультації лікарів онлайн, чи-то організація бізнес-процесів за допомогою цифрових рішень.

Для боротьби з основними викликами відновлення, цифрові рішення мають бути спрямовані на:

1. Побудову інтегрованої цифрової платформи державного масштабу, яка дозволить відслідковувати грошові потоки «від донору до будівництва», від державного до місцевого бюджету, у будь-якому розрізі та за будь-якими проектами. За принципом «всі бачать все»;

2. Поєднання на платформі інформації з різних цифрових реєстрів та платформ – наявних (наприклад, РПЗМ, Prozorro, Prozorro.Sale, ЄДЕССМ, ДІЯ, spending.gov.ua тощо) та новостворених. Має бути взаємозв'язок цільових програм відновлення та коштів за ними між бюджетами усіх рівнів – від державного до місцевих (наприклад, маркування унікальним ідентифікаційним кодом проектів);

3. Впровадження модульного принципу розгортання цифрових систем, який дозволить інтегрувати різні ініціативи з відновлення та прозорого державного управління на єдиній цифровій платформі. Наприклад, модулі пріоритетизації заявок на відновлення бізнесу або об'єктів соціальної інфраструктури громад, нефінансової допомоги, гуманітарної допомоги тощо.

Побудова відкритої та прозорої цифрової платформи відображення потоків та процесів відновлення дозволить:

1. Збільшити ефективність використання коштів за рахунок покращення відкритого процесу розподілу наявних ресурсів та забезпечення цільового фінансування проектів відновлення;

2. Збільшити довіру світової спільноти до внутрішніх українських процесів з відновлення та забезпечити передумови для надходження достатнього рівня фінансування програми відновлення від Західних партнерів України;

3. Якісно поліпшити відновлення за рахунок збільшення довіри всіх рівнів суспільства України та зокрема територіальних громад, та їх залучення у процес відновлення країни. Кожен бажаючий буде мати можливість покращити відбудову країни та зможе відчути позитивний вплив від своєї участі[2]. Отже, в післявоєнний період цифрова платформа має посилюватися та реалізовуватися як у державних, так і міжнародних програмах.

Коаліція RISE Ukraine бере активну участь у розробці системи, допомагаючи виконувати окремі роботи. Ми підтримуємо відбудову і просуваємо ключові принципи: прозорість, підзвітність та ефективність. Тому ми наполягаємо на відкритті даних системи для всіх, окрім представників держави-агресора.

Потрібно створити зручні управлінські дашборди в смартфоні та публікувати дані за стандартами (Open Contracting Data Standard) для міжнародних партнерів та громадськості. Тільки так системі будуть довіряти.

Зараз ми залучені в аналіз бізнес-процесів циклу проектів відбудови та проектування системи. Далі буде пілотування на базі одного з напрямків. Потім система буде доопрацьована і покриє пілотний напрямок та проекти всіх типів.

Україна має шанс запровадити новий стандарт з відкритого урядування та відкритого контракування і стати взірцем для всього світу. Для цього надзвичайно важливо забезпечити повну прозорість процесу відбудови [3]. Для України цей план – можливість обґрунтовано заявити про потреби, без емоцій і мовою цифр показати наслідки війни та кожною сторінкою і заявою офіційних осіб підписатися під готовністю діяти прозоро. Дуже важливий меседж, це, стосується прозорості, відкритості та підзвітності.

Список використаних джерел:

1. Олександр БОРНЯКОВ. *Економічна правда*. Цифрове майбутнє України після перемоги. Електронний ресурс. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/06/21/688371/>

2. Дослідження: Повоєнне відновлення України. Нові ринки та цифрові рішення. Електронний ресурс. URL: <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/povoyenne-vidnovlennya-ukrayini-novi-rinki-ta-tsifrovi-rishennya/>

3. Олексій ДОРОГАНЬ. *Економічна правда*. Прозоре відновлення: як працюватиме електронна система управління відбудовою. Електронний ресурс. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/09/22/691725/>

Наукова публікація розроблена в рамках проєкту Erasmus+ “Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану (DigEco) 618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-CBHE-JP” / The paper is developed in the framework of ERASMUS+ CBHE project “Digitalization of economic as an element of sustainable development of Ukraine and Tajikistan” / DigEco 618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-CBHE-JP.

Цей проєкт фінансується за підтримки Європейської Комісії. Цей документ відображає лише погляди автора, і Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в документі / This project has been funded with support from the European Commission. This document reflects only the views of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained there in.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union